

На основу члана 203. став 10. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 – УС 55/14, 96/15 – др. закон, 9/16 – УС, 24/18, 41/18, 41/18 – др. закон, 87/18, 23/19, 128/200 – др. закон и 76/23), на предлог Агенције за безбедност саобраћаја,

Министар грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре доноси

Правилник о условима и начину стицања сертификата о стручној компетентности и квалификационе картице возача

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 59/2024 од 12.7.2024. године, а ступио је на снагу 20.7.2024, осим одредаба чл. 7, 12, 13. и 14. које почињу да се примењују 1.7.2025. и одредаба члана 16. ст. 8–10. које почињу да се примењују 1.1.2026.

Члан 1.

Овим правилником прописују се ближи услови о начину стицања и издавања почетног и периодичног сертификата о стручној компетентности (у даљем тексту: „СРС”), квалификационе картице возача (у даљем тексту: Картица), програм и начин спровођења обавезне обуке за стицање почетног „СРС” и периодичне обуке за стицање периодичног „СРС”, начин полагања стручног испита за стицање почетног „СРС”, услове које мора да испуни испитна комисија за полагање стручног испита за стицање почетног „СРС”, изглед и садржај обрасца „СРС” и Картице, пријаве за полагање стручног испита за стицање почетног „СРС”, вођење, рокови и начин чувања евиденција.

Члан 2.

Наставни час теоријске наставе подразумева основну временску и дидактичку јединицу наставног рада и траје 45 минута (у даљем тексту: теоријски час).

Наставни час практичне наставе подразумева основну временску и дидактичку јединицу наставног рада и траје 55 минута, од којих је пет минута предвиђено за вођење евиденција и припрему за реализацију часа, 45 минута је предвиђено за непосредну реализацију часа и пет минута за евалуацију часа (у даљем тексту: практични час).

Члан 3.

Почетни „СРС” стиче се похађањем обавезне обуке и полагањем стручног испита.

Обавезна обука се састоји од теоријске обуке и практичне обуке.

Изузетно од става 1. овог члана, почетни „СРС” стиче се и на основу признате почетне квалификације.

Обавезна обука спроводи се према Програму за стицање почетног и периодичног „СРС” (Прилог) који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Обавезна обука може бити организована као:

- 1) основна обука у трајању од најмање 280 наставних часова;
- 2) основна убрзана обука у трајању од најмање 140 наставних часова;
- 3) додатна обука у трајању од најмање 70 наставних часова;
- 4) додатна обука у трајању од најмање 35 наставних часова.

Обавезној теоријској обуци може приступити возач који поседује возачку дозволу, односно лице које поседује потврду о положеном возачком испиту за најмање једну од категорија C1, C, D1, D (у даљем тексту: лице).

Теоријску и практичну обуку спроводе сертификовани Предавачи за „СРС”, односно сертификовани Инструктори за „СРС”.

Предавач за „СРС” у току једног календарског дана може имати највише десет наставних часова теоријске обуке.

У току једног календарског дана возач може похађати највише седам наставних часова теоријске обуке, односно највише 35 наставних часова у току једне недеље.

Члан 4.

Практична обука се реализује на возилу односно на скупу возила, а део практичне обуке се може реализовати и на симулатору вожње.

Да би приступио практичној обуци возач односно лице, мора да има возачку дозволу одговарајуће категорије.

Практична обука треба да омогући обученост возача за рационалну вожњу засновану на прописима из области

безбедности саобраћаја на путевима, нарочито у смислу поступања и управљања возилом у различитим саобраћајним условима и променама тих услова, кад год је то могуће на путевима ван насеља, на брзим путевима или аутопутевима, као и на свим врстама путева у насељу, у условима различите густине саобраћаја односно у зависности од различитих временских прилика и доба у току дана или ноћи у којима се возач може наћи.

Индивидуално управљање возилом обавља се у присуству Инструктора за „СРС“ на полигону и у јавном саобраћају на путу.

Инструктор за „СРС“ у току једног календарског дана може имати највише осам наставних часова практичне обуке, односно десет наставних часова практичне обуке, ако се најмање два наставна часа практичне обуке реализују на полигону или на симулатору вожње.

У току једне календарске недеље Инструктор за „СРС“ може да има највише 40 наставних часова практичне обуке, а са часовима практичне наставе које се реализују на полигону или на симулатору вожње на полигону или на симулатору вожње највише 48 наставних часова практичне обуке.

У току једног календарског дана возач може похађати највише четири наставна часа практичне обуке.

Изузетно од става 7. овог члана, ако се најмање један практичан час реализује на полигону или на симулатору вожње, тада возач у току једног календарског дана може похађати највише пет наставних часова практичне обуке.

Инструктор за „СРС“ после сваког часа практичне обуке може направити одмор у трајању од најмање пет минута, а ако реализује два часа спојено, одмор мора бити после другог часа у трајању од најмање пет минута. Одмор од најмање 30 минута Инструктор за „СРС“ мора направити након реализације четвртог или петог наставног часа практичне обуке.

Члан 5.

Основну обуку за стицање почетног „СРС“ похађа возач односно лице, које нема стечено најмање средње образовање у трогодишњем трајању или возач односно лице које нема стечену квалификацију нивоа три националног оквира квалификација (НОКС-3).

Основну убрзану обуку за стицање почетног „СРС“ похађа возач односно лице, које је стекло најмање средње трогодишње образовање било ког образовног профила или је стекло квалификацију нивоа три националног оквира квалификација (НОКС-3), осим возача образовног профила „возач моторних возила“.

Додатну обуку за стицање почетног „СРС“ похађа возач који је стекао почетни „СРС“ за превоз терета, а жели да обавља и превоз путника и обрнуто.

Возач из става 3. овог члана који је почетни „СРС“ стекао на основу основне обуке похађа додатну обуку у трајању од најмање 70 наставних часова, а возач који је почетни „СРС“ стекао на основу основне убрзане обуке или на основу признате почетне квалификације похађа додатну обуку у трајању од најмање 35 наставних часова.

Након завршене обавезне теоријске обуке, возачу односно лицу који су присуствовали одговарајућој обуци у пуном обиму и наставном фонду садржаја за ту врсту обуке, правно лице које спроводи обуку за стицање почетне квалификације односно периодичну обуку (у даљем тексту: Центар) издаје Потврду о завршеној обавезној теоријској обуци за стицање почетног „СРС“.

Након завршене обавезне практичне обуке, возачу који је присуствовао одговарајућој обуци у пуном обиму и наставном фонду садржаја за ту врсту обуке, Центар издаје Потврду о завршеној обуци за стицање почетне квалификације.

Члан 6.

У току 280 наставних часова основне обуке, возач мора индивидуално да управља возилом одговарајуће категорије најмање 20 практичних часова.

Од најмање 20 практичних часова индивидуалног управљања возилом одговарајуће категорије, возач може управљати возилом највише осам практичних часова индивидуалне вожње на полигону или симулатору.

У току 140 наставних часова основне убрзане обуке, возач мора индивидуално управљати возилом одговарајуће категорије најмање десет практичних часова.

Од најмање десет практичних часова индивидуалног управљања возилом одговарајуће категорије, возач може управљати возилом највише четири практична часа индивидуалне вожње на полигону или симулатору.

У току 70 наставних часова додатне обуке, возач мора индивидуално управљати возилом одговарајуће категорије најмање пет практичних часова.

У току 35 наставних часова додатне обуке, возач мора индивидуално управљати возилом одговарајуће категорије најмање три практична часа.

Возач на практичној обуци се мора обучавати на возилу или на скупу возила највише категорије коју има у возачкој дозволи, а која се односи на возила за превоз терета или за превоз путника.

Изузетно од става 7. овог члана, возач се може обучавати на возилу категорије D уколико у возачкој дозволи има уписану категорију DE.

Све часове практичне обуке возач реализује у присуству Инструктора за „СРС“, а возач и инструктор за СРС су у обавези да користе тахограф на прописан начин и воде одговарајуће евиденције у складу са прописима којима се уређује коришћење тахографа.

Стручни испит

Члан 7.

Стручни испит састоји се из две целине: теоријског испита и практичног испита.

Стручни испит се сматра да је положен уколико је положен теоријски испит и практични испит.

Сматра се да је стручни испит положен ако се на теоријском испиту добије оцена „положио” и на практичном испиту добије оцена „задовољио”.

Центар доставља електронским путем Агенцији за безбедност саобраћаја (у даљем тексту: Агенција) списак возача односно лица за излазак на теоријски испит односно списак возача за излазак на практични испит, пре спровођења испита.

На достављени списак из става 4. овог члана се не могу налазити возачи односно лица која нису испунили све прописане услове за излазак на теоријски односно практични испит.

Центар је одговоран за тачност и комплетност свих достављених података Агенцији приликом достављања списка возача односно лица за излазак на стручни испит.

Теоријски испит

Члан 8.

Пре почетка теоријског испита утврђује се идентитет возача односно лица, увидом у личну карту, уколико се ради о страном држављанину увидом у пасош или личну карту за странце, а за избеглице увидом у избегличку легитимацију.

Возач односно лице, које је стекло Потврду о завршеној обавезној теоријској обуци, подноси Агенцији Пријаву за полагање стручног испита за стицање почетног „СРС” (Образац 1.), чији је изглед и садржај одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Уз пријаву за полагање теоријског испита возач односно лице, је дужно да приложи и доказ о уплати трошкова за полагање стручног испита, по важећој тарифи. Агенција ће прихватити пријаву за полагање теоријског дела стручног испита само ако је иста комплетна.

Теоријски испит спроводи се у просторијама Центра или у другом простору који одреди Агенција.

Агенција ће у року од најмање пет дана пре одржавања теоријског испита обавестити Центар о планираном датуму, месту и времену спровођења теоријског испита.

Испитна комисија врши проверу документације возача односно лица, са списка који је Центар доставио Агенцији за излазак на теоријски испит.

Комисија за полагање теоријског испита

Члан 9.

Теоријски испит полаже се пред комисијом за полагање теоријског испита коју образује Агенција.

Комисија из става 1. овог члана је трочлана и састоји се од председника и два члана.

Председник и чланови комисије за полагање теоријског испита могу имати по једног заменика.

За председника и члана комисије за полагање теоријског испита, односно за њихове заменике може бити именовано лице које:

1) има најмање стечено високо образовање на мастер академским студијама, односно на основним студијама на факултету у трајању од четири до шест година, по прописима који су уређивали високо образовање до 10. септембра 2005. године из области саобраћајног инжењерства друмског саобраћаја и најмање три године радног искуства у области безбедности саобраћаја или друмског транспорта, односно стечено високо образовање на мастер академским студијама, односно на основним студијама на факултету у трајању од четири до шест година, по прописима који су уређивали високо образовање до 10. септембра 2005. године, друге струке и најмање пет година радног искуства у области безбедности саобраћаја или друмског транспорта;

2) има најмање пет година возачку дозволу В категорије;

3) има сертификат Агенције о посебној оспособљености за спровођење обука и испита.

Начин спровођења и услови за полагање теоријског испита

Члан 10.

Теоријски испит спроводи се путем теста, писмено или на рачунару.

Теоријски испит траје два сата и састоји се од:

1) питања са више понуђених одговора, питања која захтевају директан одговор или комбинација ових врста питања;

2) задатка са практичним примером (студија случаја).

Питања садржана на стручном испиту морају да обухвате све модуле утврђене Програмом за стицање почетног и периодичног „СРС“.

Тестови за полагање теоријског испита које припрема Агенција представљају тајну у складу са прописима.

Оцењивање возача односно лица, на теоријском испиту врши се оценом „положио“ или „није положио“.

Возач односно лице, је положило теоријски испит ако је остварило најмање 75% од укупног броја предвиђених бодова.

На захтев возача односно лица, која нису положила теоријски испит, комисија за полагање теоријског испита је дужна да укаже на грешке које су учињене на теоријском испиту.

О полагању теоријског испита води се записник који садржи најмање: име и презиме, име једног родитеља, ЈМБГ, име и презиме чланова испитне комисије, датум и место полагања испита, број остварених бодова и коначну оцену.

Ако се возач односно лице на теоријском испиту служи недозвољеним средствима (коришћење уџбеника, бележака, преписивањем, употребом недопуштених техничких средстава и сл.), комисија за полагање теоријског испита ће га удаљити са испита и писмено констатовати да није положио теоријски испит.

Возачу односно лицу из става 9. овог члана неће се дозволити поновно полагање теоријског испита наредних шест месеци од дана полагања теоријског испита.

Ако возач односно лице не приступи полагању теоријског испита или одустане од започетог полагања теоријског испита сматраће се да није положио испит.

Возачу односно лицу који из оправданих разлога (болест и сл.) не приступи полагању теоријског испита дозволиће се да полаже испит у неком од наредних испитних рокова.

Члан 11.

Лицу које положи теоријски испит Агенција издаје Сертификат о стручној компетентности којим се потврђује почетна квалификација из теоријске обуке професионалног возача за превоз терета односно превоз путника.

Захтев за издавање почетног „СРС“ којим се потврђује почетна квалификација из теоријске обуке професионалног возача за превоз терета односно превоз путника садржи најмање: име и презиме, име једног родитеља, ЈМБГ, датум и место рођења, податке о пребивалишту, регистарски број личне карте, рок важења, назив органа који је исту издао, податке о запослењу, број возачке дозволе, рок важења, назив органа који је исту издао, категорије возила, податке о стеченој квалификацији (по НОКС), својеручни потпис, фотографију.

Сертификат, из става 1. овог члана, Агенција издаје лицу ради стицања возачке дозволе одговарајуће категорије.

Практични испит

Члан 12.

Возач који је положио теоријски испит и стекао Потврду о завршеној обавезној теоријској обуци за стицање почетне квалификације, подноси Агенцији Пријаву за полагање практичног дела стручног испита за „СРС“ (Образац 1.).

Центар електронским путем доставља Агенцији списак возача за излазак на практични испит.

Агенција ће у року од најмање пет дана пре одржавања практичног испита обавестити Центар, а Центар ће обавестити возаче о планираном датуму, месту и времену спровођења практичног испита.

Испитна комисија врши проверу документације возача са списка возача који је Центар доставио Агенцији о испуњености услова за излазак на практични испит.

Комисија за полагање практичног испита

Члан 13.

Практични испит полаже се пред комисијом за полагање практичног испита коју образује Агенција.

Комисија из става 1. овог члана се састоји од председника и једног члана.

Председник и члан комисије за полагање практичног испита могу имати по једног заменика.

Члан комисије за полагање практичног испита мора да поседује важећу лиценцу за испитивача са одговарајућом категоријом.

Председник комисије за полагање практичног испита руководи радом комисије и мора да испуњава услове прописане чланом 9. став 4. овог правилника.

Начин спровођења и услови за полагање практичног испита

Члан 14.

Пре почетка практичног испита утврђује се идентитет возача увидом у личну карту, за возача који је страни држављанин увидом у пасош или личну карту за странце, а за избеглице увидом у избегличку легитимацију.

Возач који полаже практични испит мора поседовати важеће лекарско уверење о способности за возача друге групе које није старије од три године, а возач коме је у лекарском уверењу о способности за возача уписано обавезно коришћење помагала, иста мора користити приликом полагања практичног испита.

За време трајања практичног испита не могу бити укључени мобилни телефони ни возача, ни испитивача.

Возач и испитивач на практичном испиту морају се пристојно понашати, односно бити пристојно обучени.

Практични испит се спроводи у саобраћају на јавном путу на траси коју одреди комисија за полагање практичног испита, док се одређене радње возилом или скупом возила изводе на појединим деловима трасе коју одреди комисија за полагање практичног испита.

Део практичног испита се може реализовати и на полигону.

Практични испит траје најмање 30 минута и састоји се из:

- 1) информисања кандидата о начину спровођења испита;
- 2) провере података и вођења евиденција;
- 3) провере возачких вештина и понашања у саобраћају на путу;
- 4) евалуације испита од стране комисије за полагање практичног испита и
- 5) образложења и саопштавања исхода испита возачу.

Комисија за полагање практичног испита се пре почетка испита усаглашава о траси и другим појединостима у вези са спровођењем практичног испита.

На практичном испиту у саобраћају на јавном путу, возач демонстрира вештину усвојене технике дефанзивне и економичне вожње и безбедног понашања у саобраћају на путу и однос према другим учесницима у саобраћају у различитим условима одвијања саобраћаја, а према Програму за стицање почетног и периодичног „СРС”.

Испитивач за „СРС” на практичном испиту врши оцењивање и попуњава евалуациони образац у току трајања практичног испита за возача и своју одлуку о исходу испита саопштава председнику испитне комисије. Председник испитне комисије својим потписом даје сагласност на исход испита. Евалуациони образац, који садржи све елементе у вези са техником дефанзивне и економичне вожње и безбедног понашања у саобраћају на путу, припрема Агенција и штампа у најмање два примерка.

Након провере возачких вештина и понашања у саобраћају на путу и спроведене евалуације практичног испита, комисија за полагање практичног испита саопштава возачу исход практичног испита.

Возач је на практичном испиту добио оцену „задовољно” ако је био успешан у свим садржајима за које је вршено вредновање и оцењивање, односно „није задовољно”, ако није био успешан у свим садржајима за које је вршено вредновање и оцењивање.

Возачу који није задовољно на практичном испиту, комисија за полагање практичног испита је дужна да укаже на грешке које је учинио.

Возач који је оцењен оценом „није задовољно” на практичном испиту може поново полагати практични испит у року који није краћи од 15 дана од дана полагања практичног испита на којем је оцењен оценом „није задовољно”.

О полагању практичног стручног испита води се Записник о полагању практичног стручног испита за возача који садржи најмање следеће податке: име и презиме возача, ЈМБГ, број и датум издавања Потврде о завршеној обавезној обуци, датум, место и време одржавања практичног испита, податке о члановима комисије за полагање практичног испита, исход на теоријском и практичном испиту, исход на стручном испиту.

Ако се возач на практичном испиту служи недозвољеним средствима (употребом недопуштених техничких средстава и сл.), односно не поступа по захтевима и упутствима испитивача, комисије за полагање практичног испита ће га удаљити са испита и писмено констатовати да је оцењен оценом „није задовољно” на практичном испиту.

Уколико возач својим понашањем угрози безбедност саобраћаја, испитивач ће прекинути испит и то констатовати у евалуационом обрасцу, а комисија за полагање практичног испита ће констатовати да возач није положио практични испит.

Ако возач не приступи полагању практичног испита или одустане од започетог полагања стручног испита сматраће се да није положио испит.

Возачу који из оправданих разлога (болест и сл.) не приступи полагању стручног испита дозволиће се да полаже испит у неком од наредних испитних рокова.

Члан 15.

Агенција издаје почетни „СРС” којим се потврђује почетна квалификација професионалног возача за превоз терета односно превоз путника.

На основу почетног „СРС” односно периодичног „СРС”, Агенција издаје Картицу са роком важења од пет година.

Возач Агенцији подноси захтев за издавање почетног „СРС” којим се потврђује почетна квалификација возача за превоз терета односно превоз путника и за издавање Картице.

Захтев за издавање почетног „СРС” којим се потврђује почетна квалификација возача за превоз терета односно превоз путника и за издавање Картице садржи најмање: име и презиме возача, име једног родитеља, ЈМБГ, датум и место рођења, податке о пребивалишту, регистарски број личне карте, рок важења, назив органа који је исту издао, податке о запослењу, број возачке дозволе, рок важења, назив органа који је исту издао, категорије возила, податке о стеченој квалификацији (по НОКС), својеручни потпис, фотографију.

Уз захтев за издавање почетног „СРС“ којим се потврђује почетна квалификација возача за превоз терета односно превоз путника и за издавање Картице, возач прилаже и следећу документацију:

- 1) фотографију у боји, димензија 25 × 30 mm;
- 2) доказ о уплати трошкова за издавање почетног „СРС“ којим се потврђује почетна квалификација професионалног возача и доказ о уплати трошкова за издавање Картице, по важећој тарифи.

Изузетно од става 4. овог члана, возач који је завршио образовни профил возач моторних возила уз документацију из става 4. овог члана прилаже и фотокопију школске дипломе, одговарајућа сведочанства и потврду школе о признавању почетне квалификације.

„СРС“ и Картицу издаје и одузима Агенција и о томе води евиденције.

Замена Картице и почетног „СРС“ којим се потврђује почетна квалификација врши се, на захтев возача, у случају изгубљене, украдене, оштећене или уништене Картице односно почетног „СРС“ којим се потврђује почетна квалификација, допуне Картице другом категоријом или категоријама, промене возачке дозволе, промене личних података, на захтев возача.

У обрасцу замењене Картице односно почетног „СРС“ којим се потврђује почетна квалификација преписује се датум издавања и рок важења из претходно издате Картице односно из претходно издатог почетног „СРС“ којим се потврђује почетна квалификација.

Заменом Картице односно почетног „СРС“ којим се потврђује почетна квалификација, претходно издата Картица односно почетни „СРС“ којим се потврђује почетна квалификација сматра се неважећим и не може се користити.

Изгубљена или украдена Картица односно почетни „СРС“ којим се потврђује почетна квалификација оглашава се неважећим.

Уз захтев за замену Картице, возач прилаже:

- 1) Картицу односно почетни „СРС“ којим се потврђује почетна квалификација, осим у случају ако је Картица односно почетни „СРС“ којим се потврђује почетна квалификација изгубљен или украден;
- 2) изјаву о разлозима и околностима због којих се тражи замена картице односно почетног „СРС“ којим се потврђује почетна квалификација, потписану од стране подносиоца захтева;
- 3) доказ да је Картица односно почетни „СРС“ којим се потврђује почетна квалификација оглашени неважећим;
- 4) доказ о уплати трошкова за издавање Картице односно почетног „СРС“ којим се потврђује почетна квалификација, по важећој тарифи.

Члан 16.

Периодични „СРС“ издаје Агенција са роком важења од пет година.

Периодични „СРС“ за превоз терета односно превоза путника стиче се похађањем периодичне обуке у трајању од најмање 35 наставних часова у периоду од пет година од дана издавања почетног или претходног периодичног „СРС“.

Периодична обука спроводи се према Програму за стицање почетног и периодичног „СРС“.

Периодична обука спроводи се кроз обавезне семинаре унапређења знања (у даљем тексту: семинар).

Семинар се организује као једнодневни и састоји се од седам наставних часова од којих највише два часа могу бити практична, а која се могу изводити и на симулатору вожње.

Тему семинара и наставни план часова за реализацију исте предлаже Центар у складу са исказаним потребама возача и одговорних лица за превоз терета односно превоз путника, у току текуће године, а у складу са Програмом за стицање почетног и периодичног „СРС“.

Назив семинара ће бити одређен на основу назива једне наставне јединице из Програма за стицање почетног и периодичног „СРС“, која ће бити обрађена кроз најмање четири наставна часа, док се преостали број часова може одредити из других наставних јединица које припадају истом модулу и циљу као и насловна наставна јединица по којој је семинар назван.

Возачи који поседују „СРС“ сертификат за превоз терета и „СРС“ сертификат за превоз путника, почетни или претходни периодични „СРС“ и којима је издата и Картица, да би исту продужили, односно да би добили сертификате о завршеној периодичној обуци потребно је да похађају најмање један једнодневни семинар за превоз терета и најмање један једнодневни семинар за превоз путника.

Возачи који поседују само „СРС“ сертификат за превоз терета, почетни или претходни периодични „СРС“ и којима је издата Картица, да би исту продужили, односно да би добили сертификате о завршеној периодичној обуци потребно је да похађају најмање један једнодневни семинар за превоз терета.

Возачи који поседују само „СРС“ сертификат за превоз путника, почетни или претходни периодични „СРС“ и којима је издата Картица, да би исту продужили, односно да би добили сертификате о завршеној периодичној обуци потребно је да похађају најмање један једнодневни семинар за превоз путника.

Сви семинари које похађа возач у периоду од пет година морају бити различити према наставним плановима и програмима.

Листа важећих одобрених тема објављује се на сајту Агенције.

Семинари садрже улазне и излазне тестове, који се раде на почетку и на крају семинара, а које организује Центар.

У току једне календарске године, возачу ће се признати највише два семинара на којима је присуствовао, а који

имају различите планове и програме рада.

Изузетно од става 14. овог члана, возач може да похађа и више од два семинара у току једне календарске године из оправданих разлога (болест, боравак у иностранству и друго), који имају различите планове и програме рада.

Изузетно од става 14. овог члана, возач који поседује квалификациону картицу издату најкасније до 31. децембра 2020. године може да похађа у току једне календарске године и више од два семинара, који имају различите планове и програме рада.

Изузетно од става 2. овог члана, возачу који поседује важећи сертификат о стручној оспособљености за возача возила за транспорт опасног терета признаће се обука од седам наставних часова, односно један једнодневни семинар у периоду од пет година, приликом подношења захтева за издавање периодичног „СРС“ за превоз терета.

Изузетно од става 2. овог члана, возач који није стекао сертификат о завршеној периодичној обуци у периоду од пет година, од датума издавања почетног или претходног периодичног „СРС“, мора у периоду од пет година пре подношења захтева за сертификат о завршеној периодичној обуци, односно током шест календарских година које претходе подношењу захтева за сертификат о завршеној периодичној обуци, укључујући и годину у којој је захтев поднет, имати одслушаних најмање пет семинара са различитим садржајем, у складу са наставним планом и програмом.

Члан 17.

Возач Агенцији подноси захтев за издавање периодичног „СРС“ и Картице на обрасцу који садржи најмање: име и презиме, име једног родитеља, ЈМБГ, датум и место рођења, податке о пребивалишту, податке о издатој Картици, регистарски број личне карте, рок важења, орган који је исту издао, податке о запослењу, број возачке дозволе, рок важења, орган који је исту издао, категорије возила, податке о стручној спреми, својеручни потпис, фотографију.

Уз захтев за издавање периодичног „СРС“ и Картице, возач прилаже доказ о уплати трошкова за издавање „СРС“ којим се потврђује периодична обука и доказ о уплати трошкова за издавање Картице по важећој тарифи.

Члан 18.

Сертификат о стручној компетентности којом се потврђује почетна квалификација професионалног возача за превоз терета (теоријска обука) (Образац 2.), Сертификат о стручној компетентности којом се потврђује почетна квалификација професионалног возача за превоз терета (Образац 3.), Сертификат о стручној компетентности којом се потврђује почетна квалификација професионалног возача за превоз путника (теоријска обука) (Образац 4.), Сертификат о стручној компетентности којом се потврђује почетна квалификација професионалног возача за превоз путника (Образац 5.), Сертификат о стручној компетентности којом се потврђује периодична обука професионалног возача за превоз терета (Образац 6.) и Сертификат о стручној компетентности којом се потврђује периодична обука професионалног возача за превоз путника (Образац 7.), одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

Сертификати из става 1. овог члана штампају се на заштићеном обрасцу димензија формата А4.

Квалификациона картица возача (Образац 8.) одштампана је уз овај правилник и чини његов саставни део.

Квалификациона картица возача издаје се на заштићеном обрасцу димензија 85,6 × 54 mm и садржи:

1) на предњој страни: у левом делу, који обухвата 1/3, у горњем углу међународну ознаку Републике Србије „SRB“ и испод ње место за фотографију димензија 25 × 30 mm, а у десном делу, који обухвата 2/3, речи: „КВАЛИФИКАЦИОНА КАРТИЦА ВОЗАЧА“ испод тога, речи: „DRIVER QUALIFICATION CARD“ и мали грб Републике Србије са речима „Република Србија“ и поред речи: „Republic of Serbia“, испод кога су рубрике са подацима и то редом: презиме, име, датум и место рођења, датум издавања картице, картица важи до, картицу издао, број возачке дозволе, број картице, својеручни потпис и категорије возила;

2) на полеђини, у левом делу, који обухвата 1/3, објашњење садржине рубрика и података са картице, а у десном делу, који обухвата 2/3, садржи: табелу са две колоне и девет редова са категоријама C1, C, D1, D, C1E, CE, D1E, DE и серијски број картице. На полеђини, у левом делу, који обухвата 1/3, у горњем углу садржан је лого Агенције за безбедност саобраћаја са идентичним пуним називом Агенције, а испод се налази тзв. „QR код“.

Колоне су нумерисане и имају следеће значење:

1. Презиме
2. Име
3. Датум и место рођења
- 4а. Датум издавања картице
- 4б. Картица важи до
- 4с. Картицу издао
- 5а. Број возачке дозволе
- 5б. Број картице
6. Фотографија
7. Потпис

9. Категорије
10. Рок важења.

Члан 19.

До ступања на снагу одредаба које се односе на практични испит а које су прописане чл. 7, 12, 13. и 14. овог правилника, стручни испит се састоји од теоријског дела стручног испита.

Члан 20.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о условима и начину стицања сертификата о стручној компетентности и квалификационе картице („Службени гласник РС”, број 102/18).

Члан 21.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредаба чл. 7, 12, 13. и 14. које почињу да се примењују 1. јула 2025. године и одредаба члана 16. ст. 8–10. које почињу да се примењују 1. јануара 2026. године.

Број 000189013 2024

У Београду, 2. јула 2024. године

Министар,
Горан Весић, с.р.

ПРИЛОГ

Програм за стицање почетног и периодичног „СРС”

| МОДУЛ 1: Напредна обука за рационалну вожњу заснована на прописима из безбедности саобраћаја на путевима | | | |
|---|--|-------------------------|-------------------------|
| Циљ | Наставне јединице | Фонд часова | |
| | | C1, C1E, C, CE | D1, D1E, D, DE |
| 1.1. Познавање карактеристика система преноса у циљу његовог бољег искоришћења | <ul style="list-style-type: none"> – Обртни момент – Снага – Специфична потрошња горива – Оптимална употреба система преноса у односу на број обртаја мотора – Шематски приказ система преноса | 14 | 14 |
| 1.2. Познавање техничких карактеристика и функционисања уређаја за заустављање и успоравање возила, смањење хабања возила и спречавање појаве неисправности | <ul style="list-style-type: none"> – Специфичности функционисања хидро-пнеуматског серво кочионог система – Ограничења у коришћењу уређаја за заустављање и уређаја за успоравање – Комбиновано коришћење уређаја за заустављање и уређаја за успоравање – Рационални однос брзине кретања возила и степена преноса – Коришћење инерције код кретања возила – Успоравање и кочење возила на деоницама са нагибом – Поступци у случају квара | 26 | 26 |
| Циљ | Наставне јединице | Фонд часова | |
| C1, C1E, C, CE | D1, D1E, D, DE | | |
| 1.3. Оптимизација потрошње горива | – Оптимизација потрошње горива применом знања из | 12 | 12 |

| | | | |
|---|--|-------------------------|-------------------------|
| 1.4. Правилно коришћење возила, утовар/истовар терета у складу са безбедносним захтевима | <p>циљева 1.1 и 1.2</p> <ul style="list-style-type: none"> – Силе које делују на возило у покрету – Одговарајући степен преноса у односу на оптерећење возила и карактеристике пута (стање коловоза, нагиб и кривина) – Прорачун корисне носивости возила или скупа возила – Прорачун укупне запремине – Расподела терета – Последице које могу настати због преоптерећења осовина – Стабилност возила и тежиште возила – Врсте паковања и палета – Основне врсте терета које захтевају обезбеђивање – Технике причвршћивања и обезбеђивања – Употреба опреме за обезбеђивање – Провера уређаја и опреме којима се обезбеђује терет – Коришћење опреме за руковање теретом – Постављење и скидање цераде | 40 | / |
| Циљ | Наставне јединице | Фонд часова | |
| 1.5. Безбедност и удобност путника | <ul style="list-style-type: none"> – Прилагођавање вожње факторима пута и спољним утицајима – Понашање у односу на остале учеснике у саобраћају – Заузимање правилног положаја возила на коловозу – Лагано кочење и примерено маневрисање возилом – Коришћење посебне инфраструктуре (јавне површине, резервисане саобраћане траке...) – Управљање неусаглашеностима између безбедне вожње и осталих улога возача – Комуникација са путницима (обавезе возача приликом уласка/изласка путника, обавезе возача у току вожње, обавезе возача након завршене вожње) – Посебне категорије путника (лица са посебним потребама и деца). | / | 20 |
| 1.6. Правилно коришћење возила, укрцавање/искрцавање путника у складу са безбедносним захтевима | <ul style="list-style-type: none"> – Силе које се делују на возило у покрету – Одговарајући степен преноса у односу на оптерећење возила и стање коловоза, нагиба и кривина – Прорачун корисне носивости возила или скупа возила – Расподела оптерећења (распоред путника и расподела пртљага) – Последице које могу настати због преоптерећења осовина – Стабилност возила и тежиште возила | / | 20 |
| МОДУЛ 2: ПРИМЕНА ПРОПИСА | | | |
| Циљ | Наставне јединице | Фонд часова | |
| | | C1, C1E, C, CE | D1, D1E, D, DE |

| | | | | | |
|--|---|---|----|-------------------------|-------------------------|
| <p>2.1. Познавање прописа из области социјалног окружења друмског транспорта и правила која га уређују</p> | <ul style="list-style-type: none"> – Време управљања возилом, радно време, време вожње и одмор посаде – Национални прописи – АЕТР споразум – ЕУ прописи – Казне за учињене прекршаје – Национални прописи – ЕУ прописи – Коришћење тахографа – аналогни – дигитални – Коришћење аналогног и дигиталног тахографа (рад на аналогном и дигиталном симулатору тахографа, рад са картицом возача, унос података, штампање различитих исписа, ручни унос активности и други послови значајни за рад возача, а у вези са тахографима и носачима података). – Проблеми при коришћењу и неисправност тахографа. – Права и обавезе професионалних возача у погледу стицања почетне квалификације и обављања периодичне обуке. | 34 | 34 | | |
| <p>Циљ</p> | <p>Наставне јединице</p> | <p>Фонд часова</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">C1, C1E, C, CE</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">D1, D1E, D, DE</td> </tr> </table> | | C1, C1E, C, CE | D1, D1E, D, DE |
| C1, C1E, C, CE | D1, D1E, D, DE | | | | |
| <p>2.2. Познавање прописа који уређују приступ тржишту превоза терета у друмском саобраћају</p> | <ul style="list-style-type: none"> – Лиценце за обављање друмског превоза – Услови за приступ тржишту превоза терета – домаћи друмски саобраћај – међународни друмски саобраћај (билатералне дозволе, мултилатералне дозволе) – Уговор о превозу терета у домаћем и међународном друмском саобраћају – елементи уговора – склапање уговора – права и обавезе по основу уговора – CMR Конвенција – Документа која прате превоз (за возило, за возача, за робу) – Гранични прелази и царинске обавезе (обавезе возача на царинским испоставама) – Шпедиција (основни појмови, улога шпедитера, паритети). | 42 | / | | |
| | <ul style="list-style-type: none"> – Лиценце за обављање друмског превоза – Услови за приступ тржишту превоза путника – домаћи друмски саобраћај – међународни друмски саобраћај – Уговор о превозу путника у домаћем и међународном друмском саобраћају – елементи уговора | | | | |

| | | | |
|---|--|-------------------------|-------------------------|
| 2.3. Познавање прописа који уређују приступ тржишту превоза путника у друмском саобраћају | <ul style="list-style-type: none"> – склапање уговора – права и обавезе по основу уговора – CVR Конвенција – Царинске обавезе, обавезе возача на царинским испоставама – Превоз посебних категорија путника (лица са посебним потребама и деца) – Безбедносна опрема у аутобусима – Утицај сигурносних појасева на безбедност путника – Расподела оптерећења (распоред путника и расподела пртљага) – Документа која прате превоз (за возило, за возача, за | / | 42 |
| МОДУЛ 3: ЗДРАВЉЕ, БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИКА, ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, УСЛУГА И ЛОГИСТИКА | | | |
| Циљ | Наставне јединице | Фонд часова | |
| | | C1, C1E, C, CE | D1, D1E, D, DE |
| 3.1. Информисање возача о ризицима (опасностима) на путу и повредама на раду | <ul style="list-style-type: none"> – Статистика саобраћајних незгода – Учешће теретних возила, односно аутобуса у саобраћајним незгодама – Последице саобраћајних незгода (људске, материјалне, финансијске, еколошке и социјалне) – Врсте повреда на раду (процена ризика радног места) – Безбедно понашање возача приликом вршења радњи возилом у саобраћају на путу – Ризици возача услед настанка дистракције пажње – Предвиђање и процена ризика и компензаторно понашање возача | 16 | 16 |
| 3.2. Спречавање криминала и кријумчарења илегалних имиграната | <ul style="list-style-type: none"> – Опште информације о криминалу и илегалним миграцијама – Последице по возача – Умешаност возача у илегалне миграције – Превентивне мере – Контролне листе – Прописи о одговорности превозника | 8 | 8 |
| Циљ | Наставне јединице | Фонд часова | |
| | | C1, C1E, C, CE | D1, D1E, D, DE |
| 3.3. Превенција физичких ризика | <ul style="list-style-type: none"> – Принципи ергономије – Покрети и положаји возача који представљају ризик у току вожње – Физичка спремност и вежбање – Лична заштита (прописи, опрема и њена употреба) | 14 | 14 |
| 3.4. Подизање свести о важности | <ul style="list-style-type: none"> – Принципи здраве и уравнотежене исхране – Утицај алкохола и психоактивних супстанци на процену ситуације и промену понашања | 8 | 8 |

| | | | |
|--|---|----------------|----------------|
| психофизичке способности | <ul style="list-style-type: none"> – Симптоми, узроци и последице умора и стреса – Значај основног циклуса рад-одмор (циркадијални ритам) | | |
| 3.5. Процена ванредних ситуација | <ul style="list-style-type: none"> – Понашање у ванредним ситуацијама: – Процена ситуације – Избегавање компликација незгоде (контрола ризика од повећања опасности) – Позивање помоћи – Помоћ настрадалима и пружање прве помоћи – Поступци у случајевима пожара – Евакуација посаде и путника – Обезбеђивање безбедности свих путника – Поступци у случају напада – Основни принципи састављања извештаја о незгоди (Европски извештај о саобраћајној незгоди и извештај о повреди на раду) | 16 | 16 |
| Циљ | Наставне јединице | Фонд часова | |
| | | C1, C1E, C, CE | D1, D1E, D, DE |
| 3.6. Понашања која доприносе подизању пословног угледа превозника | <ul style="list-style-type: none"> – Понашање возача и пословни углед превозника: – Квалитет услуга возача за углед предузећа – Улоге возача према различитим типовима личности са којима је у контакту – Одржавање возила – Организација рада – Комерцијалне и финансијске последице конфликта (спорова) | 10 | 10 |
| 3.7. Познавање привредног окружења друмског превоза терета и организације тржишта | <ul style="list-style-type: none"> – Друмски превоз терета у односу на остале видове превоза (конкурентност, шпедиција) – Врсте друмског превоза (јавни превоз и превоз за сопствене потребе), – Облици организовања превозника и пратећих транспортних активности – Врсте специјализованих превоза према намени (возила цистерне, возила са контролисаном температуром у товарном простору и сл.) – Промене на тржишту превоза (разноликост услуга које се пружају, комбиновани превоз, подуговарање и сл.) | 20 | / |
| Циљ | Наставне јединице | Фонд часова | |
| | | C1, C1E, C, CE | D1, D1E, D, DE |
| 3.8. Познавање привредног окружења друмског превоза путника и организације тржишта | <ul style="list-style-type: none"> – Друмски превоз путника у односу на остале видове превоза путника (железница, путничко возило и др.) – Активности код превоза путника – Гранични прелази (међународни превоз) – Облици организовања различитих привредних друштава за друмски превоз путника | / | 20 |

| Циљ | Наставне јединице | Фонд часова | |
|--|---|----------------|----------------|
| | | C1, C1E, C, CE | D1, D1E, D, DE |
| 4.1. Контрола превозних докумената, познавање мера заштите на раду и провера правилног коришћења уређаја и опреме на возилу, провера возачких знања вештина и навика у контролисаним условима на полигону односно на симулатору. | <ul style="list-style-type: none"> – Контрола превозних докумената (за возача, возило, терет и путнике), примена мера заштите на раду и коришћење заштитне опреме приликом рада са возилом, преглед возила пре употребе, контрола обавезне опреме и уређаја на возилу, контрола додатне опреме (зимске и др.), преглед потребне документације коју возач и моторно возило морају да поседују – Упознавање са начином употребе савремених електронских уређаја и опреме на возилу (ABS, ASR, EBS, ESP) – Правилан и безбедан распоред терета на возилу и његово причвршћивање уз спровођење мера за обезбеђење безбедног утовара, односно пријем путника и смештај путника и поступање према путницима са посебним потребама и пријем пртљага у возило за превоз путника. | 6 | 6 |
| Циљ | Наставне јединице | Фонд часова | |
| | | C1, C1E, C, CE | D1, D1E, D, DE |
| 4.1. Познавање мера заштите на раду и провера правилног коришћења уређаја и опреме на возилу, провера возачких знања вештина и навика у контролисаним условима на полигону односно на симулатору. | <ul style="list-style-type: none"> – Провера степена усвојености возачких знања вештина и навика у контролисаним условима уз коришћење инерције возила (полигонске радње): – вожња возила под теретом* напред са променом степена преноса и уназад са променом саобраћајне траке за категорију возила(C1 и C) – паркирање возила под теретом*, под правим углом, вожњом уназад, због утовара-истовара за категорију возила(C1 и C) – одвајање и спајање вучног и прикључног возила под теретом* за категорију возила (C1E и CE) – вожња возила под теретом напред са променом степена преноса и уназад у истој саобраћајној траци за категорију возила(C1E и CE) – вожња возила под теретом* уназад са скретањем улево, односно удесно, под правим углом за категорију возила(C1E и CE) – прилазак и заустављање возила на перону, ради изласка и уласка путника, путника са посебним потребама и полазак са перона за категорију возила (D1 и D) – заустављање возила на аутобуском стајалишту, ради изласка и уласка путника, путника са посебним потребама и полазак са аутобуског стајалишта за категорију возила(D1 и D) – вожња под теретом* напред са променом степена преноса и уназад у истој саобраћајној траци уз коришћење инерције возила за категорију возила (D1E и DE); – вожња уназад под теретом*, са скретањем улево, односно удесно, под правим углом за категорију возила (D1E и DE) – Стицање практичних знања о одржавању моторног возила или скупа возила, уређаја и опреме и њиховој контроли – Постављање ланца за снег и вучење неисправног моторног возила. | | |
| | – Дефанзивна и економична вожња моторног возила или скупа возила, под теретом* у насељу у условима мањег интензитета и обима саобраћаја; | | |

| | | | |
|---|---|-------------------------|-------------------------|
| 4.2. Усвајање техника дефанзивне и економичне вожње у јавном саобраћају | <p>– Дефанзивна и економична вожња моторног возила или скупа возила, под теретом* у насељу у условима средњег интензитета и обима саобраћаја;</p> <p>– Дефанзивна и економична вожња моторног возила или скупа возила, под теретом* у условима великог интензитета и обима саобраћаја;</p> <p>– Дефанзивна и економична вожња моторног возила или скупа возила, под теретом* на аутопуту и мотопуту уз коришћење темпомата.</p> | 14 | 14 |
| Циљ | Наставне јединице | Фонд часова | |
| | | C1, C1E, C, CE | D1, D1E, D, DE |
| 4.2. Усвајање техника дефанзивне и економичне вожње у јавном саобраћају | <p>– Дефанзивна и економична вожња моторног возила или скупа возила, под теретом* на путевима са средњим подужним нагибима и успонима коловоза уз избор одговарајућег степена преноса, коришћење инерције возила и коришћење уређаја за дуготрајно успоравање (моторна кочница, ретардер и сл.) и других уређаја на возилу. Употреба паркирне кочнице и клинастих подметача за обезбеђење возила на успону односно нагибу</p> <p>– Дефанзивна и економична вожња моторног возила или скупа возила, под теретом* на путевима са великим подужним нагибима и успонима коловоза уз избор одговарајућег степена преноса, коришћење инерције возила и уређаја за дуготрајно успоравање (моторна кочница, ретардер и сл.) и других уређаја на возилу. Употреба паркирне кочнице и клинастих подметача за обезбеђење возила на успону односно нагибу</p> | | |
| Циљ | Наставне јединице | Фонд часова | |
| | | C1, C1E, C, CE | D1, D1E, D, DE |
| 4.2 Усвајање техника дефанзивне и економичне вожње у јавном саобраћају | <p>– Дефанзивна и економична вожња моторног возила или скупа возила под теретом* на путевима са благим и средњим закривљенима подужне осе коловоза</p> <p>– Дефанзивна и економична вожња моторног возила или скупа возила под теретом* на путевима са узаостпним наизменичним кривинама мањих радијуса</p> <p>– Вожња моторног возила или скупа возила под теретом* у условима смањене видљивости (ноћни услови вожње).</p> | | |

* Моторно возило или скуп возила под теретом, подразумева оптерећеност возила теретом масе која не може бити мања од 25% од носивости возила, односно скупа возила.

Образац 1. (Пријава за полагање стручног испита за стицање почетног "СРС")

Образац 2. (Сертификат о стручној компетентности којим се потврђује почетна квалификација професионалног возача за превоз терета (теоријска обука))

Образац 3. (Сертификат о стручној компетентности којим се потврђује почетна квалификација професионалног возача)

Образац 4. (Сертификат о стручној компетентности којим се потврђује почетна квалификација професионалног возача за превоз путника (теоријска обука))

Образац 5. (Сертификат о стручној компетентности којим се потврђује почетна квалификација професионалног возача)

Образац 6. (Сертификат о стручној компетентности којим се потврђује периодична обука професионалног возача)

Образац 7. (Сертификат о стручној компетентности којим се потврђује периодична обука професионалног возача)

Образац 8. (Квалификациона картица возача)